

Skawina
Miasto i Gmina

Działania na rzecz poprawy JAKOŚCI POWIETRZA

Skawina 2024

SMOG
SKAWINA WALCZY '24
A JEDNAK DA SIĘ?

Gmina Skawina w

2

0

1

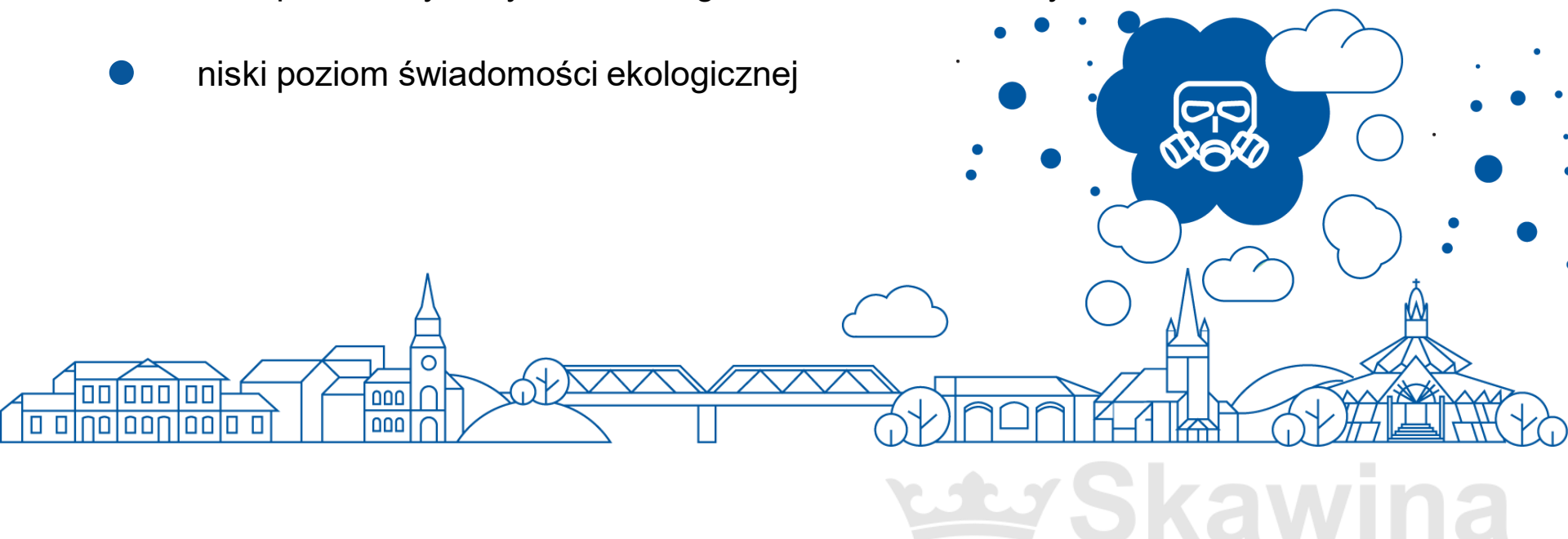
5

punkt startu

**powierzchnia ok 100 km²
ludność ok 41 tys.**

(dane GUS, 52% mieszkańcy miasta, 48% mieszkańcy terenów wiejskich)

- **100** dni w roku z przekroczonym poziomem PM10 (*norma 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$*)
- zakłady generujące odory “zapachy technologiczne”
- **10** miejsce najbardziej zanieczyszczonych miast Europy wg WHO
- węgiel głównym paliwem w gospodarstwach domowych
- niski poziom wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- niski poziom świadomości ekologicznej

Podstawy prawne

- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skawina**
na lata 2015-2017 z perspektywą do roku 2021
– dokument strategiczny, który określa cele i kierunki działań władz publicznych
- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Skawina**
- dokument strategiczny, który określa kierunki działań w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych dotyczących użytkowania energii.
Stanowi podstawę do ubiegania się o środki zewnętrzne
- **Uchwała Nr XXXI/438/17 Rady Miejskiej w Skawinie**
- z dnia 21 czerwca 2017 roku w sprawie ustalenia zaleceń i kierunków działań dla Burmistrza Miasta i Gminy Skawina dotyczących wdrożenia procedur podejmowanych przy przekroczeniu dopuszczalnego stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu na terenie Gminy Skawina oraz zintensyfikowania walki ze smogiem i rozszerzenia działań informacyjno-edukacyjnych w tym zakresie,
potocznie zwana **Programem Walki ze Smogiem**

- Usunięcie w 2019 dofinansowania do wymiany kotłów na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania **ekoprojekt**

- **Uchwała intencyjna** w marcu 2019 skierowana do Sejmiku Województwa dotycząca **zakazu montażu kotłów na paliwo stałe** w nowopowstających budynkach

- **Uchwała intencyjna** w maju 2021 dotycząca **całkowitego zakazu spalania węgla** od 2030 roku

Lokalna **uchwała „antysmogowa dla Gminy Skawina”**

- - Uchwała Nr XLV/620/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Skawina ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw - **zakaz spalania węgla** od 2030 r.

Program walki ze smogiem

SMOG
SKAWINA WALCZY '24
A JEDNAK DA SIĘ?

Wymiana pieców

- Od 2017 . Skawina gwarantuje co najmniej **1,5 mln zł** na wymianę pieców („kotwica budżetowa”)
- **Porozumienia** z MPEC, TAURON, PGNiG, CEZ Skawina – wspieramy wymianę pieców i dostęp do informacji

Edukacja i informacja

- Infolinia i punkt informacyjny
- **Progi informowania** o zanieczyszczeniu i kanały informowania (Zarządzenie Nr 214.2017 z dn. 21 sierpnia 2017)
- **Przedszkola i szkoły** - nakaz powstrzymania się od zajęć ruchowych na otwartym powietrzu przy przekroczeniu poziomu **PM10 powyżej 150 µg/m³**
- **Promocja** „dobrych” składów węglowych
- **Rada Społeczna** - ciało opiniodawczo-doradcze
- Zespół ds. Ochrony Powietrza – koordynujący działania antysmogowe, w 2018 przekształcony w **Wydział Ochrony Powietrza** w 2020 wydzielono referaty Efektywności Energetycznej, Ocen Oddziaływania na Środowisko
- **Edukacja społeczna** m.in.: Targi ekoCiepła, spotkania z mieszkańcami i w szkołach, Mobilne Laboratorium POLoNEs, Busa OZE

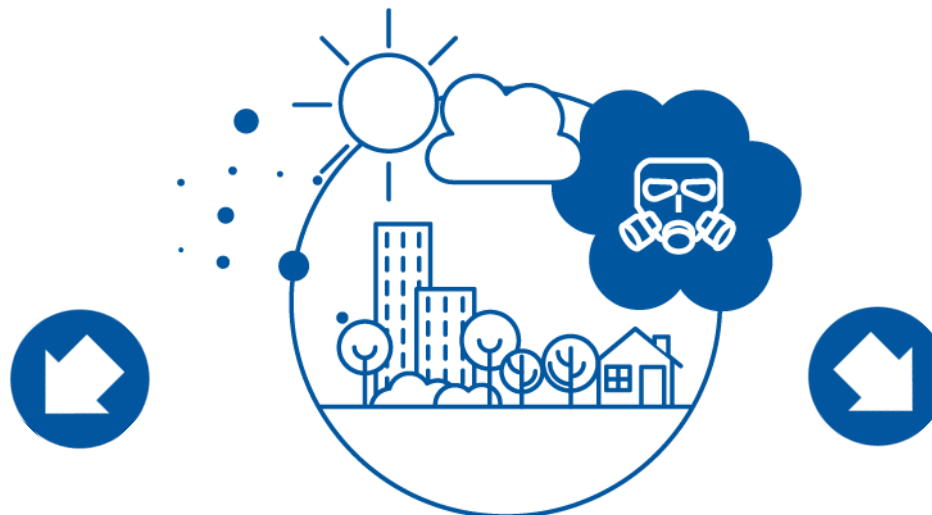

Kontrola

- **Kontrole** planowane i interwencyjne
- Kontrola elementem **edukacji**
- „**Mój sąsiad już nie truje**” informacja i edukacja

Wymiana pieców

SYSTEM WSPARCIA dla poprawy jakości powietrza

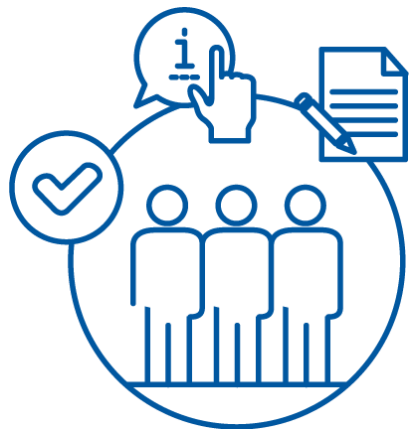
UBOŹSI, NIESAMODZIELNI MIESZKAŃCY SPEŁNIAJĄCY KRYTERIA WSPARCIA

- KOMPLEKSOWY PROGRAM WSPARCIA
- Pilotażowy Program **Laboratorium Skawina**
- Program **STOP SMOG**
- Operator programu **Czyste Powietrze**
- wspieranie mieszkańców na każdym etapie od wyboru źródła do rozliczenia dotacji

MIESZKAŃCY NIE SPEŁNIAJĄCY KRYTERIÓW WSPARCIA

- ZACHĘTY DO ZMIANY SYSTEMU OGRZEWANIA
- ulga podatkowa, Program Czyste Powietrze, gminny programy wymiany pieców

Punkt Obsługi Beneficjenta „Gminny sklepik z dotacjami i pomocą techniczną”

- Mieszkaniec, który zainteresuje się wymianą musi zostać obsłużony – nie może odejść z niczym
- Mieszkaniec powinien uzyskać wszelką pomoc i doradztwo, zarówno w zakresie dostępnych dotacji, jak i spraw technicznych
- Mieszkaniec powinien uzyskać pomoc przy kontaktach z gestorami sieci (*TAURON, PGNiG, PSG, MPEC*)
- Mieszkaniec powinien uzyskać pomoc „szytą na miarę”
- Aktywnie poszukujemy klientów – nie czekamy aż przyjdą

Źródła finansowania w Gminie Skawina

NA WYMIANĘ PIECÓW

- „Kotwica budżetowa”
ok. 1,5% dochodów własnych
- Środki z RPO WM
- STOP SMOG wsparcie dla uboższych mieszkańców
- Program Czyste Powietrze
- Ulga termomodernizacyjna PIT
- Środki z RPO i innych środków zewnętrznych na OZE (finansowanie pomp ciepła i kotłów biomasowych)

NA DORADZTWO I OBSŁUGĘ

- „Kotwica budżetowa”
- Koszty pośrednie projektów ze środków RPO
- ELENA „European Local ENergy Assistance” (zatrudnienie 5 osób)
- Program LIFE (zatrudnienie 2 osób)
- Środki z NFOŚiGW „na obsługę Czystego Powietrza”
- Inicjatywa 600

Realizacja termomodernizacji w budynku w programie termomodernizacji

Realizacja termomodernizacji w budynku w programie termomodernizacji

Edukacja i informacja

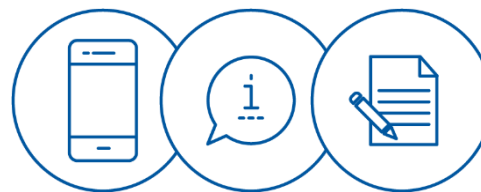

Ekodoradcy - Doradcy energetyczni

- **Skuteczność** przede wszystkim zależy od pracowników (zasoby ludzkie)
- Determinantą sukcesu nie są pieniądze, a **zmotywowani pracownicy**
- **Doradztwo kompleksowe**: termomodernizacja, instalacje, OZE, rekuperacja, wentylacja, układy regulujące, automatyka, jak założyć konto bankowe, maila, inne
- **Ekodoradca** jako osoba odpowiedzialna za wdrażanie przepisów uchwały antysmogowej, zadania „miękkie”: kontrola, edukacja, informacja

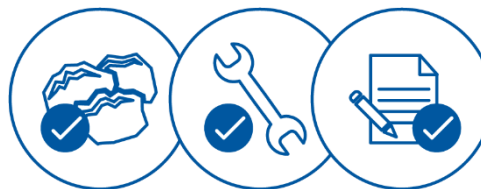
Utworzono infolinię oraz punkt informacyjny

- Gdzie mieszkańcy mogą uzyskać informacje m.in. na temat: zagrożeń smogowych, sposobu postępowania w przypadku wystąpienia smogu, wymiany pieców, odnawialnych źródeł ciepła, możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej
- Ilość osób przychodzących dziennie około **30**
Ilość osób dzwoniących dziennie około **60**
- Apele odczytywane w kościołach na niedzielnych mszach świętych dotyczące zakazu spalania śmieci oraz współpraca w ramach usług Urzędu

● **LISTY:**

- rzetelnych składów węgla
- instalatorów na terenie gminy
- audytorów energetycznych

Kanały dystrybucji informacji do mieszkańców:

- Strona internetowa www.gminaskawina.pl
- Facebook @lubieSkawine i grupa Ochrona powietrza w Gminie Skawina
- Cykliczna gazetka antysmogowa i druk bezadresow, ulotki i plakaty
- Spotkania w terenie z mieszkańcami - grupowe i indywidualne wizyty od domu do domu
- Dyżury ekodoradców w sołectwach
- Ekrany LED w Skawinie
- Aplikacja mobilna eSkawina, baza e-mailowa i SMSowa
- Ogłoszenia parafialne
- Ogłoszenia w prasie i ogólny przekaz medialny
- „Sąsiad”, sołtys, radny, aktywiści społeczni - marketing szeptany
- Kontrole kotłów

Spotkania z mieszkańcami, „przy okazji”:

- Spotkania dotyczące wymiany pieców oraz niskiej emisji
- Zebrania w sołectwach
- Wywiady w szkołach, spotkania z rodzicami uczniów
- Pogadanki z dziećmi w przedszkolach i szkołach
- Festyny, imprezy plenerowe
- **Łącznie w spotkaniach bierze udział ponad 1,5 tys. mieszkańców rocznie.**

Działania edukacyjne

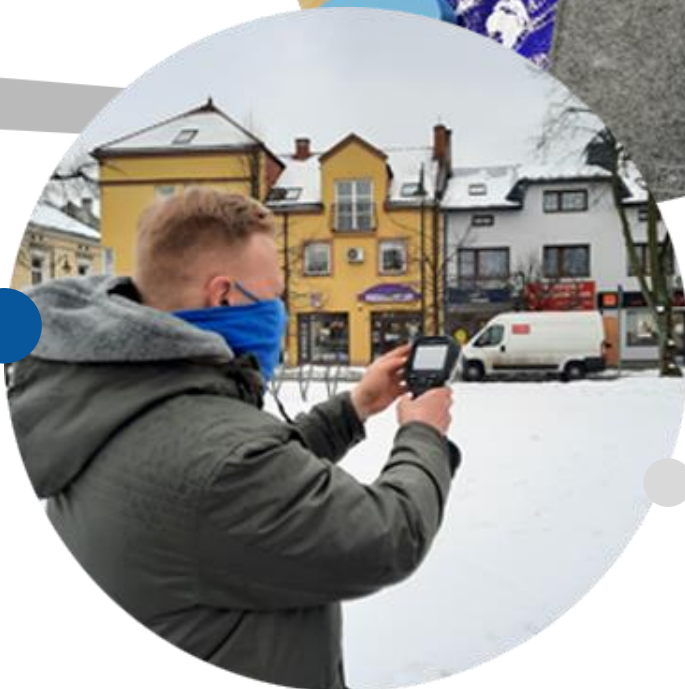

Działania edukacyjne

SMOG
SKAWINA WALCZY '24
A JEDNAK DA SIĘ!?

Działania edukacyjne

Działania edukacyjne

- Uruchomienie kanałów informowania mieszkańców o przekroczeniach dopuszczalnego poziomu stężenia zanieczyszczeń w powietrzu
- W każdej placówce oświatowej uruchomione zostały manualne tablice informacyjne o bieżącym stanie zanieczyszczeń powietrza
- Informacja o ryzyku przekroczeniu dopuszczalnych poziomów pyłów PM10

Podobnie w:

- Centrum Kultury i Sportu
- Miejskiej Bibliotece Publicznej
- Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji
- Miejskim Zakładzie Usługowym
- Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów
- Przychodniach Zdrowia na terenie Gminy
- Aptekach

TARGI EKOCIEPŁA

Skawińskie Targi eko-Ciepła

Organizowane w latach 2015-2023.
CEL: prezentacja kotłów spełniających wymagania ekoprojektu, kotłów gazowych, pomp ciepła, instalacji fotowoltaicznych oraz ekologicznego paliwa. W targach wzięło udział łącznie ponad **10 000** osób.

W targach
wzięło udział
10 000

Kontrole

Kontrole palenisk przez Straż Miejską i pracowników Gminy Skawina

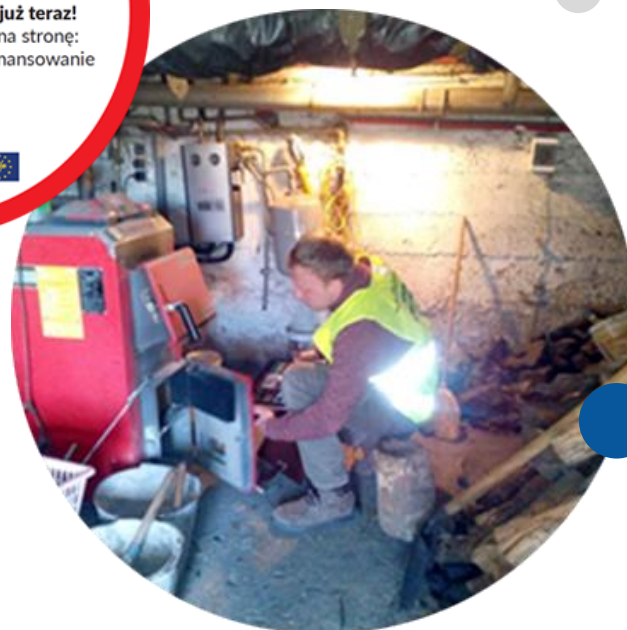
- kontrole **planowe**
- kontrole **interwencyjne** - Straż Miejska w Skawinie
- kontrole dronem - **prewencyjne**

**TO URZĄDZENIE
NALEŻY WYMIENIĆ DO
31.12.2022 r.**

Nie czekaj, wymień kocioł już teraz!
Skorzystaj z dotacji! Wejdź na stronę:
powietrze.malopolska.pl/dofinansowanie

MIEJSCE
NA LOGOTYP
GMINY

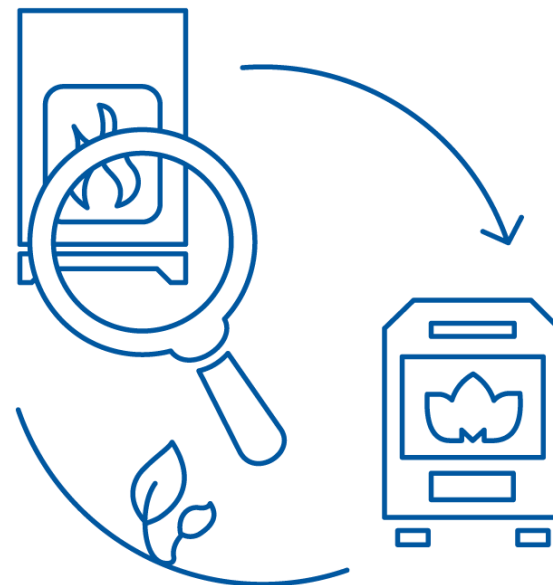
Kontrole palenisk przez Straż Miejską i pracowników Gminy Skawina

- badania próbek popiołu w akredytowanym laboratorium
- wyposażenie dla kontrolerów
  - czujniki czadu (*w przypadku zidentyfikowania realnego zagrożenia przez czujniki!*),
  - rękawiczki, aparaty fotograficzne, latarki itd.
- dron

NAKAZ ADMINISTRACYJNY WYMIANY KOTŁA

- **POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE**
w celu wydania decyzji na podst. art. 362
Prawo ochrony środowiska.
- **Nowy instrument**
planowany do wdrożenia w 2024:
Wykonawstwo zastępcze kotła.

Podsumowanie 2016 - 2023

- Wymiana pieców **2,7 tys.** wymienionych pieców

- Kontrole - prawie **5 tys.**

- Liczba dni z przekroczeniami spadek z **104 dni** (2016) do 16 dni (2023)

- Instalacje OZE solary **894 sztuk**, instalacje **PV 343**

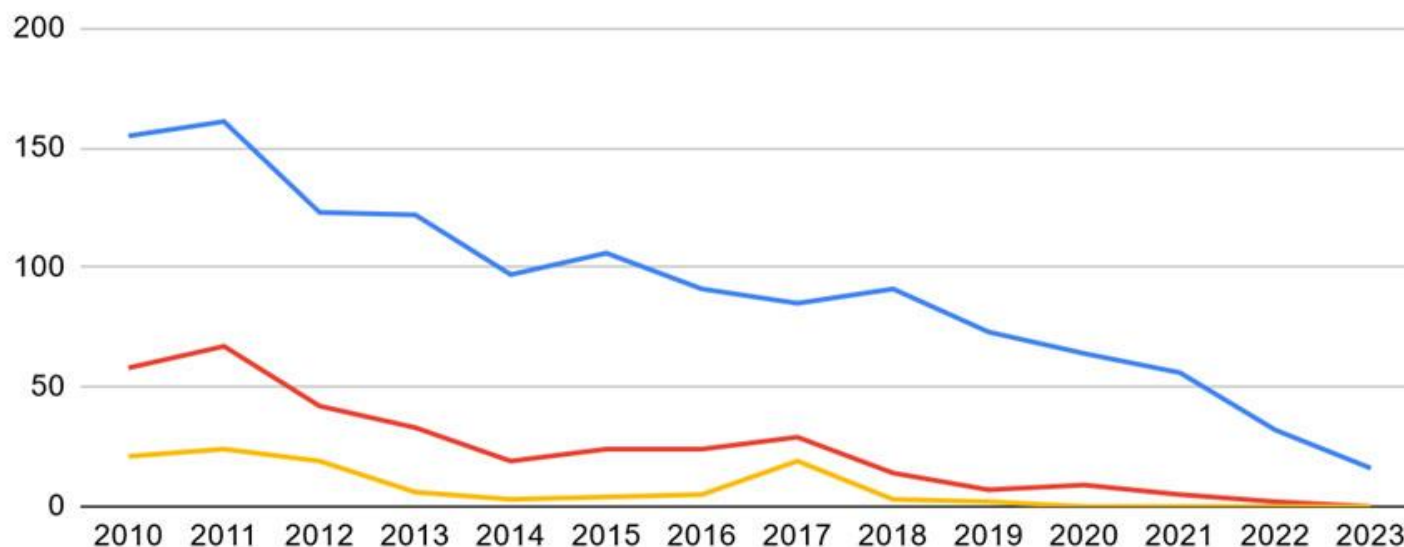

- Czyste powietrze - ponad **6 tys.** porad ze strony doradców gminnych, złożonych ponad **1600 wniosków** (2 miejsce w Małopolsce po Krakowie)

Działania przynoszą mierzalny efekt:

ilość dni z przekroczeniem średniodobowej normy

- ilość dni z przekroczeniem średniodobowej poziomu 50 mikrogramów/m³ (obecna "norma" 35 dni)
- ilość dni z przekroczeniem średniodobowego poziomu 100 mikrogramów/m³
- ilość dni z przekroczeniem średniodobowego poziomu 150 mikrogramów/m³

PODSUMOWANIE WSKAZAŃ STACJI GIOŚ

SMOG

SKAWINA WALCZY '24
A JEDNAK DA SIĘ!?

Dziękujemy za uwagę

Skawina
Miasto i Gmina